

DDK'NİN YETKİLERİ GENİŞLETİLDİ

'Muhafif sesleri susturmak için'

Sinem UĞURLU
İstanbul

BAŞKANLIK sistemine geçilmesinin ardından yetki alanı genişletilen Devlet Denetleme Kurulu, tartışma konusu. 80 darbesinin ardından kurulan Devlet Denetleme Kurulu (DDK) şimdiye kadar ne tür değişikliklere uğradı, yeni değişikliğin öncekilerden farkı ne? 20 Ağustos'ta yapılan değişikliği yorumlayan CHP'nin Hukukçu Milletvekili **Alpay Antmen**, "Türkiye'de ne kadar kâr getiren şirket varsa hepsi Varlık Fonuna dahil edilip denetimden kaçırıldı. Muhafif sesleri susturabilmek için de DDK'yi kendi amaçları doğrultusunda kullanıyorlar" dedi.

DDK 1 Nisan 1981 yılında çıkarılan 2443 sayılı Yasa'yla kuruldu. Görev ve yetkileri 1982 Anayasa'sının 108. maddesi ile düzenlendi. İşçi-işveren örgütleri, meslek kuruluşları, dernek ve vakıfları denetlemekle görevlendirildi.

len kurulun yetkileri arasında 'Görevden alma' ve 'soruşturma' bulunmuyordu.

KAPAT-AÇ: SORUŞTURMA VE GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA YETKİSİ VERİLDİ

Başkanlık sistemi sonrası kurul, 9 Temmuz 2018'de çıkarılan bir **kanun hükmünde kararname** (KHK) ile kaldırıldı. DDK, bir hafta sonra 5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararname'siyle yeniden kuruldu ve olağanüstü yetkilerle donatıldı. **Kararname** ile kurula o güne kadar verilmeyen 'idari soruşturma' ve 'Görevden uzaklaştırma' yetkisi verildi.

Gazetemize konuşan CHP Milletvekili **Alpay Antmen**, kanunla düzenlenen bir konuda Cumhurbaşkanlığı **kararnamesi**

ile değişiklik yapılamayacağını ifade ederek bu taktiği 'hülle' olarak niteledi: "Meclisi baypas ederek kanun çıkartma hevesinin bir iz düşümü."

2018 yılındaki bu değişikliğe meslek örgütleri ve sendikalar tepki göstermişti. Örgütler, **kararnamenin** emek ve meslek örgütlerini keyfi bir şekilde cezalandırma amacı taşıdığını, işçi ve emekçiler üzerinde baskı anlamına geldiğini söylemişti.

MESLEK KURULUŞLARINA BAĞLI İŞTİRAKLER DE DAHİL EDİLDİ

20 Ağustos 2021 günü Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı **kararnamesi** ile DDK'nin yetkileri yeniden genişletildi. Denetleme alanına kooperatifler ve birlikler ile vakıf, dernek, meslek kuruluşlarının kurduğu ortaklıklar ve işti- rakler de eklendi.

Kararnamenin en çok dikkat çeken üçüncü maddesine göre ise denetçiler, denetleyeceği kurumların kendi denetleme kurullarının yetkilerine de sahip olacak. Yani soruşturma yapabilecek ve görevden alabilecek. Milletvekili **Alpay Antmen** bu maddeyle DDK'nin kurumların iç işleyişine müdahale anlamına geldiğini belirtti.

'ŞİRKETLER DENETİMDEN KAÇIRILYOR'

Antmen, "Kurum ve kuruluşlar neden denetlenmesin?" sorusuna ise şöyle yanıt veriyor:

Buradaki asıl sorun denetleme değil. Normal şartlarda herkes denetlenir ve kimse denetlenmeden çıkmasın. DDK, Cumhurbaşkanlığına bağlı, devletin her kurumunu denetleyecek bir teftiş kurulu. Ama Cumhurbaşkanı taraflı ve partili. Türkiye'nin, THY, Vakıfbank, Halkbank, Ziraat Bankası gibi ne kadar kâr getiren şirketleri varsa hepsini Varlık Fonuna atıp denetimden kaçırıyorlar. Ama onun dışında ne varsa, muhafif sesleri susturabilmek amacıyla DDK'yi kullanma olanaklarını da kendileri için geliştiriyorlar. Bu yönelimler, demokrasiyi rafa kaldırmaya çalışan AKP'nin dernek ve kooperatiflerin bağlı şirketlerine kadar caydırıcı ve baskıcı bir denetim ağı kuracağını gösteriyor."

Fotoğraf: DHA

Fotoğraf: DHA